

Úvěrové služby online v Evropské unii, jejich harmonizace

Lukáš Vacek
zástupce finančního arbitra

Podnikatelské a spotřebitelské úvěry

- Oblast korporátních úvěrů zcela mimo zájem EU
(s výjimkou iniciativy „*shadow banking*“)

X

- V rámci ochrany spotřebitele – detailní regulace **spotřebitelských úvěrů**
- Nově budou upraveny též **úvěry hypotéční**

Základní charakteristika směrnice EP a Rady 2008/48/ES o smlouvách o spotřebitelském úvěru (dále jen „Směrnice“)

- Směrnice přijata dne 23. dubna 2008 (po 6 letech projednávání)
- Aktuálně platná transpoziční lhůta proběhla **11. června 2010** (původně směrnice uváděla 12. května 2010)
- Směrnice ruší směrnici 87/102/EHS o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se spotřebitelského úvěru
- 8 kapitol a 32 článků
- režim plné harmonizace
- diskrece a tzv. faktické diskrece

Co Směrnice přináší nového a v čem se liší od směrnice 87/102/EHS

- rozšiřuje a upřesňuje **informační povinnosti věřitelů** (poskytovatelů spotřebitelského úvěru) vůči spotřebitelům, a to jak před uzavřením smlouvy, tak během trvání smluvního vztahu
- precizuje pravidla pro výpočet **roční procentní sazby nákladů**
- podrobně upravuje vzájemná práva a povinnosti věřitelů a spotřebitelů při **sjednávání** spotřebitelského úvěru
- věnuje se posouzení **úvěruschopnosti** spotřebitele a upravuje **přístup věřitelů k úvěrovým registrům**
- podrobně upravuje **předčasné splacení** úvěru
- nově ukládá povinnosti též **zprostředkovatelům** úvěru
- zavádí možnost spotřebitele řešit případné spory prostřednictvím vhodného systému **mimosoudního řešení sporů**
- a jiné...

Směrnice Komise 2011/90/EU

- Směrnice Komise 2011/90/EU ze dne 14. listopadu 2011, kterou se mění část II přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES, kterou se stanoví dodatečné předpoklady pro výpočet roční procentní sazby nákladů (dále jen „Směrnice“)
- Připravena na základě zmocnění v čl. 19 odst. 5 směrnice 2008/48/ES
- Cíl – umožnit realistický výpočet RPSN i v případech kreditních karet, revolvingových úvěrů aj.
- Lhůty pro transpozici:
 - **31. prosince 2012** – platnost vnitrostátní úpravy
 - **1. ledna 2013** – účinnost vnitrostátní úpravy

Zodpovědnost za transpozici

Ministerstvo financí (MF)

- Ústřední orgán státní správy pro ochranu zájmů spotřebitelů na finančním trhu (viz 4 kompetenčního zákona)
- Spolugestor směrnice 2008/48/ES, spolugestor zákona 145/2010 Sb.
- **Gestor** Směrnice
- Zástupce MF se účastnil jednání komitologického výboru

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)

- Obecný gestor ochrany spotřebitele
- Tvůrce předchozího zákona č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru
- Gestor směrnice 2008/48/ES, hlavní gestor zákona č. 145/2010 Sb.
- Spolupracující orgán na transpozici Směrnice

Působnost Ministerstva financí

- Viz 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb. (kompetenční zákon) ve znění účinném od 1. dubna 2006
- *Ministerstvo financí je ústředním orgánem státní správy pro ... **finanční trh**, regulaci vydávání elektronických peněz a **ochranu zájmů spotřebitelů na finančním trhu** s výjimkou výkonu dohledu nad finančním trhem v rozsahu působnosti České národní banky...*

Legislativní proces (I)

Příprava zákona

- **jaro 2008** – založena společná pracovní skupina MPO a MF
 - rozhodnuto o transpozici Směrnice formou **zcela nového zákona o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru**
- **léto 2008** – identifikováno celkem 17 diskrecí relevantních pro ČR a připraven konzultační dokument
- **říjen 2008** – veřejná konzultace k relevantním diskrecím
- **přelom 2008/2009** – vyhotovení dopadové studie RIA a příprava paragrafovaného znění návrhu zákona
- **duben 2009** – vnitřní připomínková řízení na MPO i MF
- **květen/červen 2009** – meziresortní připomínkové řízení

Legislativní proces (II)

Projednání zákona vládou

- **červenec 2009** – předložení **návrhu zákona o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů** vládě
- **září 2009** – pracovní komise LRV (finanční právo, správní právo, občanské právo)
- **15. října 2009** – Legislativní rada vlády (negativní stanovisko)

- **14. ledna 2010** – předložení zákona vládě
- **11. února 2010** – projednání zákona Legislativní radou vlády
- **22. února 2010** – návrh zákona schválen vládou (účinnost stanovena na **1. ledna 2011!**)

Legislativní proces (III)

Projednáání v Parlamentu, podpis prezidenta

Poslanecká sněmovna – sněmovní tisk č. 1055

- **10. března 2010** – návrh zákona schválen v prvním čtení

Senát – senátní tisk č. 244

- **13. dubna 2010** – Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu doporučil schválit zákon ve znění postoupeném PS
- **21. dubna 2010** – projednání v plénu – návrh zákona schválen

Prezident – návrh zákona podepsal 10. května 2010

Ve **Sbírce zákonů** zákon vyšel dne 20. května 2010 pod číslem **145/2010 Sb.**

Dne **1. ledna 2011** zákon **nabyl účinnosti**

Průběh legislativního procesu novely

- od počátku roku 2012 – konzultace (MPO, ČNB, ČBA, ČLFA, APD, Spotřebitelský poradní výbor aj.)
- květen 2012 – meziresortní připomínkové řízení
- Vláda
 - předloženo 28. června 2012
 - schváleno dne **22. srpna 2012** usnesením vlády č. 605
- Poslanecká sněmovna (sněmovní tisk č. 781)
 - 1. čtení 25.-26. září 2012; rozpočtový výbor 3.+10. října 2012
 - 2. čtení 9. listopadu 2012 (PN ohledně RPSN, smluvních pokut aj.)
 - 3. čtení **7. prosince 2012** – schváleno včetně 2 PN poslance Vysloužila
- Senát – schváleno **31. ledna 2013**
- Prezident – podepsal **6. února 2013**
- vyhlášení ve Sbírce zákonů – **25. února 2013** pod číslem 43/2013 Sb. a nabytí účinnosti převážné většiny zákona)

**Zákon č. 145/2010 Sb.,
o spotřebitelském úvěru a o změně
některých zákonů, ve znění zákona
č. 43/2013 Sb.**

Základní ustanovení

Co je to spotřebitelský úvěr?

1 - spotřebitelským úvěrem se rozumí odložená platba, půjčka, úvěr nebo jiná obdobná finanční služba poskytovaná nebo přislíbená spotřebiteli věřitelem nebo zprostředkovatelem

Kdo je to spotřebitel?

3 písm. a) – spotřebitelem se rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání

Kdo je to věřitel?

3 písm. b) – věřitelem se rozumí fyzická nebo právnická osoba nabízející nebo poskytující spotřebitelský úvěr v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání

(=banka, spořitelní a úvěrní družstvo; osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění - nově se jedná o vázanou živnost)

Kdo je to zprostředkovatel?

3 písm. c) – zprostředkovatelem se rozumí osoba která není věřitelem a která v rámci své podnikatelské činnosti nebo samostatného výkonu svého povolání spotřebiteli za odměnu nabízí možnost uzavřít smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, s věřitelem nebo mu pomáhá tuto smlouvu uzavřít nebo ji uzavírá jménem věřitele

Terminologie

- Zákon používá označení: „*smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr*“
- důsledek projednání zákona v LRV
 - aby bylo na první pohled zjevné, že se nejedná o zvláštní smluvní typ
- Pro účely této prezentace používána také zkratka „smlouva o SÚ“)

Výjimky (I)

Zákon ze své působnosti vylučuje (viz 2):

Půjčku, úvěr nebo jinou obdobnou finanční službu

a) poskytnutou pro účely bydlení, v níž je pohledávka **zajištěná zástavním právem k nemovitosti** a jejímž účelem je:

1. nabytí **vlastnického práva k nemovitosti**, vypořádání vlastnických vztahů k nemovitosti nebo výstavba nemovitosti,
2. úhrada za **převod členských práv a povinností v bytovém družstvu** nebo nabytí účasti v jiné právnické osobě za účelem získání práva užívání bytu či rodinného domu,
3. **změna stavby** nebo její připojení k veřejným sítím,
4. úhrada **nákladů spojených se získáním půjčky**, úvěru, nebo jiné obdobné finanční služby s účelem uvedeným v bodě 1 až 3, nebo
5. **refinancování** finanční služby uvedené bodech 1 až 4, a to i opakované

b) Sjednanou v podobě nájmu věci nebo **leasingu s výjimkou smluvních vztahů, u nichž je** sjednáno právo nebo povinnost koupě předmětu smlouvy **nebo jiná možnost nabytí vlastnického práva** po uplynutí určité doby,

Výjimky (II)

Zákon ze své působnosti vylučuje (viz 2):

Půjčku, úvěr nebo jinou obdobnou finanční službu

- c) poskytnutou **bez úroku a jakékoliv úplaty**
- d) sjednanou v podobě **průběžného poskytování služeb** nebo dodávání zboží stejného druhu, za které je možné platit v průběhu jejich poskytování **formou splátek**
- e) s celkovou výší **nižší než 5.000 Kč** nebo **vyšší než 1.880.000 Kč** (pro účely dolní hranice se sčítají smlouvy v období 12 měsíců; spotřebitelským úvěrem je ta smlouva, jíž se limit dosáhne/přesáhne a všechny následující uzavřené v uvedeném období)
- f) kterou **zaměstnavatel poskytuje svým zaměstnancům jako vedlejší činnost** s RPSN nižší, než je RPSN spotřebitelských úvěrů obvykle nabízená na trhu, a která není obvykle nabízena veřejnosti

Výjimky (III)

Zákon ze své působnosti vylučuje (viz 2):

Půjčku, úvěr nebo jinou obdobnou finanční službu

- g) sjednanou s OCP nebo bankou, jejímž účelem je **provedení operace s investičním nástrojem**, přičemž OCP nebo banka jsou do této operace zapojeni
- h) v podobě **bezplatného odložení platby** stávajícího dluhu
- i) poskytovanou **omezenému okruhu osob ve veřejném zájmu** na základě jiného **právního předpisu bezúročně** nebo s **úrokovými sazbami nižšími** než jsou sazby na trhu obvyklé
- j) při jejímž poskytnutí je věřiteli přenechána movitá věc a věřiteli nevzniká právo na vrácení peněz (**=zastavárny**)
- k) která je obsažena ve **smíru uzavřeném před soudem** nebo jiným příslušným orgánem

Vymezení pojmů (§ 3)

Celková výše spotřebitelského úvěru [písm. k)]

= souhrn všech částek, jež jsou spotřebiteli dány k dispozici

Celkové náklady spotřebitelského úvěru [písm. e)]

= veškeré náklady, včetně úroků, provizí, daní veškerých dalších poplatků, které **spotřebitel musí zaplatit** v souvislosti s SÚ a které jsou **věřiteli známy**, **s výjimkou nákladů na služby notáře**; do celkových nákladů se započítávají i **náklady související s doplňkovými službami** spotřebitelského úvěru, zejména pojistné, pokud je uzavření smlouvy o poskytnutí doplňkové služby povinné pro získání spotřebitelského úvěru nebo pro jeho získání za nabízených podmínek,

= co vše kromě vrácení jistiny musí spotřebitel v souvislosti s SÚ zaplatit

Celková částka splatná spotřebitelem [písm. f)]

= Celková výše SÚ + Celkové náklady SÚ

Vymezení pojmů (§ 3)

Referenční úroková sazba [písm. h)]

= úroková sazba, která se použije jako základ pro výpočet jakéhokoli úroku, jenž má být uplatněn, a která pochází z veřejně přístupného zdroje *a kterou mohou strany ověřit, avšak nemohou ji jakkoliv přímo ovlivnit*

Výpůjční úroková sazba [písm. l)]

= pevná nebo pohyblivá sazba **uplatňovaná ročně** na čerpanou výši SÚ

Pevná výpůjční úroková sazba [písm. m)]

= jediná úroková sazba na celé období

Vymezení pojmů

Roční procentní sazba nákladů I [3 písm. c), 10]

= celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele vyjádřené jako roční podíl z celkové výše úvěru

10 odst. 1 RPSN = se rovná současné hodnotě všech **peněžitých plnění** sjednaných mezi věřitelem a spotřebitelem ve smlouvě, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, a počítá se na roční bázi podle vzorce uvedeného v příloze č. 5 k tomuto zákonu

10 odst. 2 pro účely RPSN se použijí **celkové náklady úvěru pro spotřebitele s výjimkou nákladů splatných spotřebitelem v důsledku neplnění některé z povinností** stanovených ve smlouvě o SÚ...

...**Náklady na vedení účtu zaznamenávajícího platební transakce a čerpání, náklady na používání platebních prostředků pro platební transakce a čerpání a další náklady spojené s platebními transakcemi se zahrnují do celkových nákladů úvěru pro spotřebitele, s výjimkou případů, kdy je zřízení účtu nepovinné** a náklady na tento účet byly samostatně uvedeny ve smlouvě o SÚ nebo v jiné smlouvě uzavřené se spotřebitelem.

Vymezení pojmů

Roční procentní sazba nákladů II [3 písm. c), 10]

V příloze č. 5 jsou zároveň **dodatečné předpoklady** pro výpočet RPSN (zpravidla – je-li více možností, při výpočtu RPSN zohlednit tu nejnákladnější pro spotřebitele)

Evropská komise

- Nechala vypracovat studii a tabulku v Excelu pro výpočet RPSN, kterou lze nalézt na jejím webu: http://ec.europa.eu/consumers/rights/fin_serv_en.htm (dostupná ve všech jazykových mutacích; verze před novelou i po novele, návod v AJ)
- Společně se směrnicí 2011/90/EU připravila též výkladový materiál Komise k zabezpečení jednotného výpočtu RPSN:
 - *Guidelines on the Application of Directive 2008/48/EC in Relation to Costs and the Annual Percentage Rate of Charge*
- výklad klíčových ustanovení CCD – reprezentativní příklad v reklamě, celkové náklady úvěru, modifikované dodatečné předpoklady pro výpočet RPSN aj.
- pracovní dokument EK – publikován 8. května 2012

Vymezení pojmů (§ 3)

Trvalý nosič dat [písm. j)]

= jakýkoli **nástroj**, který umožňuje spotřebiteli uchování informací určených jemu osobně tak, aby mohly být využívány po dobu přiměřenou účelu těchto informací, a který umožňuje reprodukci těchto informací v nezměněné podobě,

- termín používaný v Evropské legislativě – 2004/39/ES (MiFID), 2002/65/ES (DMD), 2002/92/ES (IMD), 2011/83/EU (CRD)

Bod 20 preambule směrnice 2002/65/ES (obdobně bod 12 směrnice 2002/92/ES):

„Trvanlivá média zahrnují zejména diskety, CD-ROM a DVD a pevný disk počítače spotřebitele, na němž je uložena elektronická pošta, ale nezahrnují internetové stránky, pokud nesplňují kritéria obsažená v definici trvanlivého média.“

Rozhodnutí Soudního dvoru EFTA E-4/09

32. *The Internet site in question must constitute an instrument which (a) enables the customer to store information addressed personally to him, (b) enables him to store such information in a way accessible for future reference for a period of time adequate to the purposes of the information, and (c) allows for the unchanged reproduction of the information stored.*
67. *The Court therefore limits itself to concluding that in order to qualify as a “durable medium”, an Internet site must allow for the unchanged reproduction of the information stored, that is, the information must be stored in a way that makes it impossible for the insurance intermediary to change it unilaterally.*

Vymezení pojmů (§ 3)

Trvalý nosič dat [písm. j)]

= jakýkoli **nástroj**, který umožňuje spotřebiteli uchování informací určených jemu osobně tak, aby mohly být využívány po dobu přiměřenou účelu těchto informací, a který umožňuje reprodukci těchto informací v nezměněné podobě,

Bod 23 preambule směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů:

Trvalý nosič by měl umožnit spotřebiteli uchovávat informace tak dlouho, jak je to pro něj nutné z hlediska ochrany jeho zájmů plynoucích z jeho vztahu s obchodníkem. Mezi tyto nosiče by měl patřit zejména papír, zařízení USB, CD-ROMy, DVD, paměťové karty nebo pevné disky počítačů a elektronická pošta.

Návrh směrnice o smlouvách o úvěru na bydlení – čl. 9:

odst. 1: předmluvní informace musí být zpřístupněny *na trvalém nosiči nebo v elektronické podobě*

odst. 2: informace se poskytují *na papíře nebo na jiném trvalém nosiči* prostřednictvím evropského standardizovaného informačního přehledu („ESIS“)

Vymezení pojmů (§ 3)

Tabulka umoření [písm. n)]

= **tabulka obsahující dlužné platby, lhůty a podmínky vztahující se ke splacení těchto částek, rozčlenění každé splátky ukazující umořování jistiny, úrok vypočítaný na základě úrokové sazby a veškeré dodatečné náklady**; pokud není úroková sazba pevně stanovena nebo je možné dodatečně náklady změnit, musí tabulka umoření obsahovat jasnou a stručnou informaci, že uvedené údaje platí pouze do změny úrokové sazby nebo dodatečných nákladů provedené v souladu se smlouvou, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr

(jedná se tedy o dokument, který míří jak do budoucnosti – co ještě má být zaplaceno, tak do minulosti – co už bylo zaplaceno)

Hlavní instituty ZSÚ (I)

I. Ochrana spotřebitele před uzavřením smlouvy

1. Informace v reklamě
2. Předmluvní informace
3. Vysvětlení informací
4. Náležitosti smluv

II. Odpovědné úvěrování

1. Posuzování úvěruschopnosti dlužníka
2. Přístup k dlužnickým databázím

III. Ochrana spotřebitele po uzavření smlouvy

1. Právo na odstoupení od smlouvy (tzv. „cooling-off period“)
2. Předčasné splacení
3. Informační povinnosti za trvání smlouvy
4. Výpověď spotřebitelského úvěru uzavřeného na dobu neurčitou

Hlavní instituty ZSÚ (II)

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

1. Smlouva o vázaném spotřebitelském úvěru
2. SÚ ve formě možnosti přečerpání
3. Překročení
4. Dohoda za účelem odvrácení řízení o nárocích věřitele
5. Vyloučení použití směnky nebo šeku
6. Zajištění spotřebitelského úvěru
7. Použití telefonního čísla s vyšší než běžnou cenou

V. Další důležitá ustanovení

1. Zprostředkovatelé
2. Přístup do odvětví
3. Veřejnoprávní dohled
4. Sankce

I. Ochrana spotřebitele před uzavřením smlouvy

1. Informace v reklamě
2. Předsmluvní informace
3. Vysvětlení informací
4. Náležitosti smluv

I. Ochrana spotřebitele před uzavřením smlouvy

Ad 1 Informace v reklamě (§ 4 + příloha č. 1; čl. 4)

Reklama na spotřebitelský úvěr by měla **v případě, že obsahuje údaj o nákladech**, obsahovat **formou reprezentativního příkladu** tzv. standardní informace:

- a) **roční procentní sazbu nákladů (RPSN)**,
- b) **výpůjční úrokovou sazbu** spolu s údaji o **veškerých poplatcích** na úvěr,
- c) **celkovou výši úvěru** (=souhrn všech částek daných k dispozici spotřebiteli)
- d) **celkovou výši** všech částek, jež má spotřebitel zaplatit, a **výši** jednotlivých **splátek**
- e) **dobu trvání spotřebitelského úvěru** a
- f) v případě úvěru ve formě odložené platby za konkrétní zboží nebo službu **cenu v hotovosti** a výši případné zálohy
- g) informaci o případné povinnosti uzavřít smlouvu o doplňkové službě (např. pojištění)

I. Ochrana spotřebitele před uzavřením smlouvy

Ad 2 Předšmluvní informace (§ 5 + přílohy; čl. 5 a 6)

- podrobný seznam informací, které je věřitel povinen poskytnout spotřebiteli
- seznam je odlišný v závislosti na typu úvěru (např. úvěr ve formě možnosti přečerpání) – srovnej Přílohu č. 2 články I a II
- tyto informace je povinen poskytnout s dostatečným předstihem před uzavřením smlouvy ***v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat***
- **Po novele: povinnost** tyto informace poskytovat prostřednictvím **formuláře** (infolistu), který je přílohou Směrnice / zákona (Přílohy č. 6 a 7)
- spotřebitel je oprávněn na požádání obdržet **kopii návrhu** smlouvy (to neplatí pokud věřitel v okamžiku žádosti není ochoten přistoupit k uzavření úvěrové smlouvy)
- není-li prokázán opak, má se za to, že věřitel povinnosti stanovené v § 5 nesplnil (viz § 22 odst. 5)

I. Ochrana spotřebitele před uzavřením smlouvy

Ad 3 Vysvětlení informací (§ 5 odst. 5; čl. 5 odst. 6)

- věřitel je povinen poskytnout spotřebiteli náležitá vysvětlení, a to takovým způsobem, aby byl **spotřebitel sám** schopen posoudit, jestli navrhovaná úvěrová smlouva odpovídá jeho potřebám a finanční situaci
- věřitel je povinen vysvětlit především
 - a) předsmluvní informace, včetně důsledků prodlení,
 - b) základní charakteristiky nabízených produktů
 - c) možné dopady na spotřebitele
- není-li prokázán opak, má se za to, že věřitel povinnosti stanovené v § 5 nesplnil (viz § 22 odst. 5)

I. Ochrana spotřebitele před uzavřením smlouvy

Ad 4 Náležitosti smluv (§ 6 + příloha 3; čl. 10)

- Směrnice stanoví povinnost uzavření smlouvy „na papíře nebo jiném trvalém nosiči“ a zároveň umožňuje členským státům upravit podmínky platnosti smluv
- zákon zachová
 - **povinnou písemnou formu** (viz § 40 odst. 3 a 4 OZ; 227/2000 Sb.)
 - **právo spotřebitele obdržet jedno vyhotovení smlouvy**
- **detailní výčet smluvních ujednání i informací**, které musí úvěrová smlouva obsahovat; informace musí být **vedeny jasným, výstižným a zřetelným způsobem**
- výčet je odlišný v závislosti na typu úvěru (např. úvěr ve formě možnosti přečerpání)
- **Je-li část smlouvy určena odkazem na obecné podmínky**
 - **Věřitel musí připojit jen tu část, obchodních podmínek, která se týká smlouvy**
 - **Použitá velikost písma nesmí být menší než ve smlouvě**

Písemná forma právního úkonu

§ 40 občanského zákoníku

- (1) *Nebyl-li právní úkon učiněn ve formě, kterou vyžaduje zákon nebo dohoda účastníků, je neplatný.*
- (3) *Písemný právní úkon je platný, je-li podepsán jednající osobou; činí-li právní úkon více osob, nemusí být jejich podpisy na téže listině, ledaže právní předpis stanoví jinak. Podpis může být nahrazen mechanickými prostředky v případech, kdy je to obvyklé. **Je-li právní úkon učiněn elektronickými prostředky, může být podepsán elektronicky podle zvláštních předpisů.***
- (4) ***Písemná forma je zachována, je-li právní úkon učiněn telegraficky, dálnopisem nebo elektronickými prostředky, jež umožňují zachycení obsahu právního úkonu a určení osoby, která právní úkon učinila.***

§ 3 zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

Soulad s požadavky na podpis

- (1) *Datová zpráva je **podepsána**, pokud je opatřena **elektronickým podpisem**. Pokud se neprokáže opak, má se za to, že se podepisující osoba před podepsáním datové zprávy s jejím obsahem seznámila.*
- (2) *Použití zaručeného elektronického podpisu založeného na kvalifikovaném certifikátu a vytvořeného pomocí prostředku pro bezpečné vytváření podpisu umožňuje ověřit, že datovou zprávu podepsala osoba uvedená na tomto kvalifikovaném certifikátu.*

Písemná forma právního úkonu

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

§ 559

Každý má právo zvolit si pro právní jednání libovolnou formu, není-li ve volbě formy omezen ujednáním nebo zákonem.

§ 561

(1) K platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podpis jednajícího. Podpis může být nahrazen mechanickými prostředky tam, kde je to obvyklé. Jiný právní předpis stanoví, jak lze při právním jednání učiněném elektronickými prostředky písemnost elektronicky podepsat.

§ 562

(1) Písemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednající osoby.

I. Ochrana spotřebitele před uzavřením smlouvy

Ad 4 Náležitosti smluv (§ 8 – soukromoprávní sankce)

- Nesplnění písemné formy **nemá za následek neplatnost** smlouvy, ale:
- V případě, že smlouva o SÚ
 - a) ***nemá písemnou formu,***
 - b) *neobsahuje informace stanovené v příloze č. 3 k tomuto zákonu,*
nebo
 - c) ***nebyla alespoň v jednom vyhotovení poskytnuta spotřebiteli v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat,***

*a spotřebitel tuto skutečnost **uplatní** u věřitele, pokládá se spotřebitelský úvěr **od počátku za úročný ve výši diskontní sazby** platné v době uzavření této smlouvy uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná.*
- Posílení případů, na něž dopadne soukromoprávní sankce (nedostatek písemné formy, nepředání smlouvy spotřebiteli)

II. Odpovědné úvěrování

1. Posuzování úvěruschopnosti dlužníka
2. Přístup k dlužnickým databázím

II. Odpovědné úvěrování

Ad 1 Posuzování úvěruschopnosti dlužníka (§ 9; čl. 8)

- povinnost věřitele před uzavřením smlouvy **posoudit úvěruschopnost spotřebitele s odbornou péčí** na základě informací od něho získaných
- pokud je to nezbytné, je věřitel povinen nahlédnout i do příslušné **databáze (registru dlužníků)**
- **spotřebitel je povinen poskytnout věřiteli na jeho žádost úplné, přesné a pravdivé údaje**
- **Úvěr lze poskytnout jen tehdy, když je po posouzení úvěruschopnosti spotřebitele s odbornou péčí zřejmé, že spotřebitel bude schopen spotřebitelský úvěr splácet; jinak je smlouva o SÚ neplatná**
- Za stávajícího OZ – **absolutní neplatnost**, za NOZ - ? (srovnej § 588)
- v případě zamítnutí žádosti o úvěr na základě vyhledávání v registru dlužníků, je věřitel povinen **spotřebitele** o této skutečnosti **informovat** a sdělit mu údaje o použité databázi
- není-li prokázán opak, má se za to, že věřitel povinnosti stanovené v § 9 nesplnil (viz § 22 odst. 5)

II. Odpovědné úvěrování

Ad 2 Přístup k dlužnickým databázím (9; čl. 9)

- Směrnice ukládá povinnost členským státům umožnit přístup pro věřitele z jiných členských států k databázím používaným v tomto členském státě k posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů
- podmínky přístupu **nesmí být diskriminační**
- cílem ustanovení je podpořit přeshraniční poskytování spotřebitelského úvěru
- zákon uloží provozovatelům úvěrových registrů povinnost umožnit věřitelům ze zemí EU přístup k údajům za **nediskriminačních podmínek**
- **transparentnost** - povinnost **uveřejnit podmínky přístupu věřitelů do databází *způsobem umožňujícím dálkový přístup.***

III. Ochrana spotřebitele po uzavření smlouvy

1. Právo na odstoupení od smlouvy (tzv. cooling-off period)
2. Předčasné splacení
3. Informační povinnosti za trvání smlouvy
4. Výpověď spotřebitelského úvěru uzavřeného na dobu neurčitou

III. Ochrana spotřebitele po uzavření smlouvy

Ad 1 Právo na odstoupení od smlouvy – tzv. „cooling-off period“ (§ 11; čl. 14)

- spotřebitel má k dispozici lhůtu **14 kalendářních dnů** na odstoupení od úvěrové smlouvy bez udání důvodu
- cílem je umožnit spotřebiteli ukončit smlouvu v případě, že ji uzavřel např. pod nátlakem a bez náležitého posouzení jejího dopadu
- pokud smlouva neobsahovala předepsané náležitosti, začne lhůta plynout až ode dne, kdy budou tyto nedostatky odstraněny
- toto odstoupení je možné učinit **písemným** oznámením (v souladu s informací uvedenou ve smlouvě o právu na odstoupení) v uvedené lhůtě
- spotřebitel je povinen vrátit do 30 dnů od odeslání odstoupení jistinu navýšenou o úroky za dobu, po niž měl peníze u sebe

III. Ochrana spotřebitele po uzavření smlouvy

Ad 2 Předčasné splacení (§ 15, čl. 16)

- dlužník má právo kdykoli zcela nebo zčásti splnit své závazky z úvěrové smlouvy (především předčasně splatit úvěr)
- věřitel má však v takovém případě **nárok na spravedlivé a objektivně odůvodněné odškodnění** za případné náklady spojené s předčasným splacením
- výše tohoto odškodnění však nesmí přesáhnout **1 %** předčasně splacené výše úvěru (případně 0,5 %, nepřesahuje-li doba mezi předčasným splacením a koncem úvěrové smlouvy jeden rok)
- Směrnice umožňuje **omezit** toto **odškodnění** jen na některé případy, nebo naopak **ve výjimečných případech umožnit věřitelům vyšší odškodnění** – žádnou z těchto diskrecí nakonec ČR nevyužila

III. Ochrana spotřebitele po uzavření smlouvy

Ad 3 Informační povinnosti za trvání smlouvy (§ 7; čl. 11 a 12)

- povinnost věřitele **informovat spotřebitele v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat v přiměřeném předstihu o každé změně úrokových sazeb** (jinak tato změna není účinná)
- v případě změny úrokové sazby v důsledku **změny referenční sazby** stačí poskytování informací o změně pravidelně a v přiměřeném intervalu
- výčet informací u spotřebitelského úvěru ve formě možnosti **přečerpání a jiných SÚ sjednaných na dobu neurčitou** (viz přílohu č. 4 – předchozí a nový zůstatek, úroková sazba, poplatky aj.)
- u spotřebitelského úvěru s pevně stanovenou dobou trvání **právo spotřebitele kdykoliv bezplatně získat výpis v podobě tabulky umožnění**
- není-li prokázán opak, má se za to, že věřitel povinnosti stanovené v § 7 nesplnil (viz § 22 odst. 5)

III. Ochrana spotřebitele po uzavření smlouvy

Ad 4 Výpověď spotřebitelského úvěru uzavřeného na dobu neurčitou (§ 12; čl. 13)

- Spotřebitel může smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou vypovědět:
 - kdykoliv a bezplatně
 - výpovědní lhůta nesmí být delší než 1 měsíc
- Věřitel může smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou vypovědět
 - je-li to sjednáno ve smlouvě
 - písemně v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat
 - výpovědní lhůta nesmí být kratší než 2 měsíce

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

1. Smlouva o vázaném spotřebitelském úvěru
2. SÚ ve formě možnosti přečerpání
3. Překročení
4. Dohoda za účelem odvrácení řízení o nárocích věřitele
5. Vyloučení použití směnky nebo šeku
6. Zajištění spotřebitelského úvěru
7. Použití telefonního čísla s vyšší než běžnou cenou

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 1 Smlouva o vázaném spotřebitelském úvěru I (§ 14; čl. 15)

- Smlouvou o vázaném SÚ je **smlouva o spotřebitelském úvěru**, která je **závislá na smlouvě o koupi zboží nebo poskytnutí služby**
- Má se za to, že se jedná o závislé smlouvy, pokud **spotřebitelský úvěr slouží výhradně ke koupi určitého zboží nebo poskytnutí určité služby** a
 - a) prodávající nebo poskytovatel služby je zároveň věřitelem
 - b) věřitel využije služeb prodávajícího či poskytovatele služby při uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru, nebo
 - c) konkrétní zboží nebo služba jsou výslovně uvedeny ve smlouvě o spotřebitelském úvěru
- V případě, že spotřebitel odstoupí od kupní smlouvy nebo smlouvy o poskytnutí služby, **zaniká též smlouva o vázaném spotřebitelském úvěru** (o této skutečnosti je spotřebitel povinen věřitele informovat).
- Zánik smlouvy o vázaném spotřebitelském úvěru nesmí být spojován s uplatněním jakýchkoliv sankcí ze strany věřitele nebo třetí osoby.

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 1 Smlouva o vázaném spotřebitelském úvěru II (§ 14; čl. 15)

Odklad povinnosti vrátit peníze

- Jestliže byla smlouva o koupi zboží uzavřena mimo prostory obvyklé k podnikání nebo při použití prostředků komunikace na dálku a spotřebitel zboží vrátil prodávajícímu, není spotřebitel povinen vrátit věřiteli poskytnuté peněžní prostředky dříve, než mu bude prodávajícím vrácena kupní cena.

Ručení věřitele

- Pokud spotřebiteli soudem přiznané nebo prodávajícím či poskytovatelem služby **písemně co do důvodu a výše** uznané právo na peněžité plnění nebylo ze strany prodávajícího nebo poskytovatele služby dobrovolně uspokojeno, ručí za uspokojení tohoto práva věřitel.

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 2 SÚ ve formě možnosti přečerpání (§ 22 odst. 2; čl. 2 odst. 3)

- možností přečerpání se rozumí *výslovné ujednání smluvních stran o zpřístupnění peněžních prostředků, které přesahují aktuální zůstatek na platebním účtu spotřebitele*
- **Směrnice zná tři typy úvěrů ve formě možnosti přečerpání**
 - 1) úvěr splatný do 1 měsíce – z režimu Směrnice vyloučen
 - podle § 22 odst. 1. se použije pouze § 5 odst. 1 [resp. Příloha č. 2 čl. II odst. 4 písm. c)]
 - 2) úvěr splatný na požádání nebo do 3 měsíců – dle čl. 2 (3) zvláštní režim
 - podle § 22 odst. 2 se na spotřebitelský úvěr ve formě možnosti přečerpání **splatný na požádání nebo do 3 měsíců** použijí jen některá ustanovení zákona (+ využita diskrece na RPSN)
 - 3) všechny ostatní úvěry ve formě možnosti přečerpání – žádné výjimky ani podle Směrnice ani podle zákona

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 3 Překročení (§ 16; čl. 18)

- překročením se rozumí *faktické zpřístupnění více peněžních prostředků, než je zůstatek na platebním účtu nebo než je smluvená možnost přečerpání*
- Je-li ve smlouvě o platební službě umožněno překročení, **musí obsahovat informace o úrokové sazbě a podmínkách jejího použití, sankcích, poplatcích a úrocích z prodlení**
- tytéž informace je zároveň věřitel povinen sdělovat spotřebiteli pravidelně v přiměřeném intervalu (***v listinné podobě nebo na jiném TND***)
- Při **výrazném překročení** (s čím to poměřovat?) trvajícím déle než 1 měsíc – informační povinnost věřitele ***v listinné podobě nebo na jiném TND*** (výše, překročení, výpůjční úroková sazba, sankce, poplatky aj. úroky)

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 4 Dohoda za účelem odvrácení řízení o nárocích věřitele (§ 22 odst. 3; čl. 2 odst. 6)

Na dohodu, kterou se

- v důsledku **prodlení** spotřebitele **odkládá platba** nebo mění způsob splácení, přičemž
 - smluvní ujednání jsou **ve svém souhrnu alespoň stejně výhodná pro spotřebitele** jako v původní smlouvě
- => se použijí jen vybraná ustanovení zákona

Lze tedy rozlišovat 3 typy dohod o splátkovém kalendáři:

1. bezplatné odložení splátek => není spotřebitelským úvěrem – viz § 2 písm. h)
2. dohoda podle § 22 odst. 3 => volnější režim
3. dohoda nesplňující podmínky § 22 odst. 3 => plný režim ZSÚ

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 5 **Vyloučení použití směnky nebo šeku (18)**

- **Zcela zakázáno použití směnek nebo šeků v souvislosti se smlouvami o SÚ, a to jak ke splacení, tak ke zajištění splacení**
- Směnka není neplatná (viz zákon č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový), ale věřitel a případně zprostředkovatel společně a nerozdílně odpovídají spotřebiteli za škodu
- **Totéž platí i ohledně smlouvy o zprostředkování SÚ**
- Viz též nálezný Pl. ÚS 16/12 (369/2012 Sb.) ve věci zrušení části 175 OSŘ

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 6 Zajištění spotřebitelského úvěru (18a)

- **Zajištění spotřebitelského úvěru nesmí být ve zcela zjevném nepoměru k hodnotě zajišťované pohledávky.**
- Cílem je omezit loan-sharking
- Inspirováno ustanovením 47 odst. 1 věty druhé exekučního řádu:
- *Exekutor je povinen v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše závazků povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění závazků povinného dosaženo.*
- Jedná se nejen o zástavní právo, ale např. i o smluvní pokuty!

IV. Ochrana spotřebitele ve zvláštních případech

Ad 7 Použití telefonního čísla s vyšší než běžnou cenou (18b)

- ***Při nabízení, sjednávání nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru prostřednictvím hlasové telefonní komunikace, textové nebo multimediální zprávy nelze použít telefonní číslo pro přístup ke službám s vyjádřenou cenou podle právních předpisů upravujících podnikání v oblasti elektronických komunikací¹¹⁾.***

¹¹⁾ Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů.

- Dopadá pouze na linky 90x (popřípadě 92x)
- Reakce na nekalé praktiky na trhu
- Inspirace čl. 21 směrnice o právech spotřebitelů (bude v 3a ZOS – ten se však týká jen komunikace po uzavření smlouvy)

V. Další důležitá ustanovení

1. Zprostředkovatelé
2. Přístup do odvětví
3. Veřejnoprávní dohled
4. Sankce
5. Mimosoudní řešení sporů

V. Další důležitá ustanovení

Ad 1 Zprostředkovatelé I (17; čl. 21)

- Zprostředkovatel je povinen v reklamě i v dokumentaci pro spotřebitele uvádět rozsah svých oprávnění, zejména uvést zda **vykonává zprostředkování výhradně pro jednoho nebo více věřitelů**, anebo pro žádného (nezávislý makléř)
- Má-li spotřebitel platit zprostředkovateli **odměnu**, **nesmí** zprostředkovatel její **zaplacení požadovat dříve, než vyrozumí spotřebitele** o výsledku zprostředkovatelské činnosti
- Zprostředkovatel je povinen **pro účely výpočtu RPSN** sdělit **věřiteli** výši své odměny, platí-li ji spotřebitel
- další povinnosti – viz např. 5 odst. 6
 - stejné informační povinnosti jako věřitel

V. Další důležitá ustanovení

Ad 1 Zprostředkovatelé II (17a, 17b)

- Smlouva o zprostředkování SÚ musí být sjednána **písemně a musí obsahovat informaci o právu na odstoupení** (jinak je neplatná)
- Spotřebitel má právo od ní ve **14denní lhůtě odstoupit** (v zásadě obdobné podmínky, jako v případě smlouvy o SÚ)
 - Písemná forma odstoupení
 - Odstoupením se smlouva od počátku ruší
 - Zanikají smlouvy o doplňkových službách

V. Další důležitá ustanovení

Ad 2 Přístup do odvětví (z. č. 455/1991 Sb.; čl. 20)

- Směrnice požaduje, aby věřitelé podléhali dohledu nebo aby byli regulováni
- Poskytování a zprostředkování spotřebitelského úvěru je nově **vázanou živností**
 - SŠ vzdělání, rekvalifikace nebo 3 roky praxe
 - Přechodné období 1 rok

V. Další důležitá ustanovení

Ad 3 Veřejnoprávní dohled (19; čl. 20)

- Rozdělení dozorové působnosti mezi
 - **Českou obchodní inspekci** – obecný dozorový orgán s výjimkou dozoru vykonávaného ČNB
 - **Českou národní banku** – dozor nad poskytováním a zprostředkováním SÚ subjekty, které vykonávají činnost na základě její licence, povolení registrace – viz 44a zákona č. 6/1993 Sb., o ČNB
 - banky, pobočky zahraničních bank, spořitelní a úvěrní družstva (=družstevní záložny, kaspeličky),
 - platební instituce (viz 8 z. č. 284/2009 Sb., o platebním styku), poskytovatelé plat. služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz,
 - banky [1 odst. 1 písm. i) ZoB] a pojišťovny [3 odst. 1 písm. n) ZPOJ] jako **zprostředkovatelé**
- ČNB vydala úřední sdělení s výkladem:
 - 4 - reklama, 5 odst. 5 – vysvětlení před smluvních informací, 6 – písemná forma smlouvy

V. Další důležitá ustanovení

Ad 4 Sankce I (20 a 21; čl. 23)

- Směrnice požaduje, aby sankce byly účinné, přiměřené a odrazující
- 20 zákona – Správní delikty – jednotlivé odstavce dle subjektů (novelou přepracovány, přidány nové delikty, odstraněny legislativní chyby)
- Pokuta za porušení povinností stanovených zákonem až **20 mil. Kč**
- Obdobná pravidla o odpovědnosti za správní delikt jako v 24d zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele:
 - odpovědnost PO i podnikající FO
 - **liberační důvod** – prokázání veškerého úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení povinnosti zabránila
 - **subjektivní** (2 roky) a **objektivní** (5 let) lhůta pro zánik odpovědnosti

V. Další důležitá ustanovení

Ad 4 Sankce II (7, 8, 11; čl. 23)

- vedle veřejnoprávních sankcí též sankce soukromoprávní
 - neúčinnost právního úkonu (7 odst. 1)
 - úročení diskontní sazbou (8)
 - prodloužení lhůty pro odstoupení od smlouvy (11 odst. 1)

V. Další důležitá ustanovení

Ad 5 Mimosoudní řešení sporů (ZoFA; čl. 24)

- ZSÚ předpokládá, že spory z SÚ bude řešit **finanční arbitr** [viz Přílohu č. 3 – Povinné informace ve smlouvě odst. 1 písm. r)]
- **Finanční arbitr** = orgán mimosoudního řešení spotřebitelských sporů zřízený od 1. ledna 2003 zákonem č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi
- Rozšíření působnosti **finančního arbitra** na spory ze spotřebitelských úvěrů bylo řešeno **samostatnou novelou** (zákon č. 180/2011 Sb.):
 - účinnost od 1. července 2011
 - kromě rozšíření působnosti též zřízení Kanceláře finančního arbitra jako samostatné organizační složky státu
- Dne 16. listopadu 2011 vláda České republiky jmenovala do funkce finančního arbitra – **Mgr. Moniku Nedelkovou**
- Sjednaná rozhodčí doložka nevylučuje příslušnost finančního arbitra

VI. Co v zákoně o spotřebitelském úvěru upraveno není

1. Používání rozhodčích doložek
2. Regulace úrokové sazby

VI. Co v zákoně o spotřebitelském úvěru upraveno není

Ad 1 Používání rozhodčích doložek (I)

- právní úprava rozhodčího řízení obsažená v zákoně č. 216/1994 Sb. byla pro řešení sporů ze spotřebitelských smluv **zcela nevyhovující**
- Snadné získání **exekučního titulu** – často zneužíváno (přiznávány i vysoké smluvní pokuty, které by jinak byly v rozporu s dobrými mravy)
- Za určitých okolností – **nepřiměřená klauzule** ve spotřebitelských smlouvách (93/13/EHS) – viz judikaturu ESD C-168/05 Mostaza Claro, C-40/08 Asturcom – musí být přezkoumatelná soudem ve všech fázích – včetně exekučního řízení
- Rozhodnutí VS v Praze (12 Cmo 496/2008 – 28), KS v Ostravě, NS – **neplatnost rozhodčích doložek**; *jen stále rozhodčí soudy zřízené na základě zákona mohou vydávat své statuty a řády...*

VI. Co v zákoně o spotřebitelském úvěru upraveno není

Ad 1 Používání rozhodčích doložek (II)

- Zákon č. 19/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů
- **Rozhodci** pro řešení spotřebitelských sporů:
 - požadavek na VŠ vzdělání v oboru právo,
 - seznam vede MSp, možnost vyškrtnutí
 - rozhodce je vyloučen, je-li důvod pochybovat o jeho nepodjatosti
- **Rozhodčí doložka:**
 - musí být sjednána samostatně, musí obsahovat řadu náležitostí
 - s dostatečným předstihem před jejím uzavřením musí podnikatel poskytnout spotřebiteli náležité vysvětlení, aby byl schopen posoudit, jaké důsledky pro něho mohou uzavřením rozhodčí doložky nastat.
- **Řízení a rozhodnutí**
 - povinnost rozhodovat dle právních předpisů na ochranu spotřebitele, pokud ne, možnost podat návrh na zrušení rozhodčího nálezu soudem
 - upravena překážka litispendence řízení u FA
- Účinnost 1. dubna 2012
- Pozn. taťáž ustanovení vkládána opětovně od 1. ledna 2014 do zákona změnovým zákonem v souvislosti s NOZ – leg-tech. chyba ZMPS)

VI. Co v zákoně o spotřebitelském úvěru upraveno není

Ad 2 Regulace úrokové sazby

- MF je dlouhodobě proti zavádění přímých úrokových stropů (úrok vs. RPSN)
- ujednání o úrokové sazbě, které je v rozporu s dobrými mravy **je neplatné**
- princip dále rozpracovaný judikaturou:

rozsudek NS - 33 Odo 233/2005

úroky, které čtyřnásobně překračují úrokovou sazbu, poskytovanou v místě bydliště dlužníka bankami, jsou v rozporu s dobrými mravy

VII. Novinky v legislativě Evropské unie

1. Návrh směrnice o hypotéčním úvěru

VII. Novinky v legislativě Evropské unie

Návrh směrnice o hypotéčním úvěru

- Název se odvine od předmětu úpravy (residential / immovable property)
- Po obsahové stránce vychází ze CCD – definice spotřebitele, RPSN, celkové náklady úvěru, informace v reklamě
- Odlišnosti a novinky:
 - Předsmlavní infolist - **ESIS** – nevychází z CCD ale z dobrovolného dokumentu z roku 2001 upraveného dle šetření EK
 - posouzení **úvěruschopnosti** – poskytnout úvěr jen tehdy, když posouzení dopadne kladně
 - **poradenství** – samostatná služba
 - požadavky na **odbornost** osob jednajících se zákazníkem – stanoví si členský stát, kde se služba poskytuje
 - režim **cílené harmonizace**
- **IE PRES velmi usiluje o nalezení kompromisu**

Webové stránky MF

- Základní informace o zákoně
- Ke stažení - text zákona č. 145/2010 Sb. včetně důvodové zprávy a text zákona č. 43/2013 Sb.
- Ke stažení - text směrnice včetně textu novely směrnice
- Seznam často kladených otázek

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_spotreb_uver.html

Dotazy lze posílat na adresu

spotřebitelskyuver@mfcr.cz

Aktuální Archiv

Spotřebitelský úvěr

- > Finanční trh v ČR
- > Finanční stabilita a dohled
- > Zahraniční vztahy/EU
- > Kapitálový trh
- > Bankovnictví
- > Platební služby
- > Spotřebitelský úvěr**
- > Pojišťovnictví
- > Penzijní připojištění
- > Stavební spoření
- > Ochrana spotřebitele
- > Finanční vzdělávání
- > Publikace
- > Veřejná diskuse
- > Vyhodnocování veřejných diskusí

- > Aktuálně
- > Základní informace
- > Platná legislativa v ČR
- > Platná legislativa v EU

Aktuality

rok 2010

Aktuálně

[Zákon č. 145/2010 Sb. - o spotřebitelském úvěru](#)

Základní informace

Ze dne 21. dubna 2010, o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, s účinností od 1. ledna 2011
tně Příloh č. 1 - 7 k Zákonu č. 145/2010 Sb.

Platná legislativa v ČR

- [Příloha č. 1 - Povinné informace v reklamě](#)
- [Příloha č. 2 - Povinné informace před uzavřením smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr](#)
- [Příloha č. 3 - Povinné informace ve smlouvě, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr](#)

Platná legislativa v EU

- > [Příloha č. 4 - Povinné informace po dobu trvání trvání spotřebitelského úvěru ve formě možnosti přečerpání](#)
- > [Příloha č. 5 - Výpočet roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr](#)
- > [Příloha č. 6 - Formulář pro standardní informace o spotřebitelském úvěru](#)
- > [Příloha č. 7 - Formulář pro informace o spotřebitelské úvěru poskytovaném ve formě možnosti přečerpání a za účelem sjednání nové smlouvy, kterou se odkládá platba nebo mění způsob splácení](#)

Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále též jen „zákon“) je transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS do českého právního řádu. Cílem právní úpravy je dosažení harmonizace spotřebitelského trhu v rámci Společenství, a tím i posílení důvěry a právní jistoty spotřebitelů a poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. Nový zákon nahradil [zákon č. 321/2001 Sb.](#), o některých podmínkách spotřebitelského úvěru, který již neodpovídal současnému vývoji úvěrových produktů nabízených spotřebitelům na trhu.

V případě dotazů nebo nejasností týkajících se nového zákona o spotřebitelském úvěru se na nás prosím obračejte prostřednictvím emailu na adrese spotrebitelskyuver@mfc.r.cz.

Související informace:

1. **[Základní informace o novém zákonu o spotřebitelském úvěru](#)**
 - > [Informace o transpozici směrnice 2008/48/ES](#)
 - > [Oblast působnosti nového zákona o spotřebitelském úvěru](#)
 - > [Informace podle subjektu \(spotřebitel/věřitel\)](#)
2. **[Seznam často kladených dotazů včetně odpovědí](#)**

Děkuji za pozornost

Lukáš Vacek
zástupce finančního arbitra

Kancelář finančního arbitra
organizační složka státu
Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1
Tel: +420 257 042 995
Mobil: +420 724 978 974
e-mail: vacek@finarbitr.cz
<http://www.financniarbitr.cz>